

Història medieval

2015/2016

Codi: 100014

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500240 Musicologia	OT	3	0
2500240 Musicologia	OT	4	0
2500241 Arqueologia	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Ramón Martí Castelló

Correu electrònic: Ramon.Marti@uab.cat

Equip docent

Antoni Virgili Colet

Helena Kirchner Granell

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Cap prerequisit.

Objectius

L'assignatura fa un recorregut generalista sobre les diverses etapes i els principals processos i esdeveniments que van tenir lloc durant l'Edat Mitjana, entre els segles V-XV a través de diversos enfocaments temàtics de la ciència històrica (social, polític, econòmic, ideològic, cultural) i mitjançant activitat de caràcter teòric i pràctic.

L'objectiu principal de l'assignatura és proporcionar als alumnes els recursos adequats per adquirir el coneixement bàsic sobre el marc històric de l'Edat Mitjana que li servirà per fonamentar l'aprenentatge de moltes de les assignatures posteriors del grau.

Competències

Musicologia

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Arqueologia

- Contextualitzar i analitzar processos històrics.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica
2. Aprendre de manera autònoma.
3. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
4. Contextualitzar i analitzar processos històrics
5. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
6. Dominar i identificar la història de l'entorn immediat.
7. Dominar la història universal de l'edat mitjana.
8. Dominar l'estructura diacrònica general del passat.
9. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics
10. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
11. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets
12. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
13. Interpretar i analitzar les fonts documentals.
14. Interpretar la pluralitat i l'heterogeneïtat del desenvolupament cultural de la humanitat
15. Interpretar les fonts materials i el registre arqueològic.
16. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
17. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.

Continguts

1. De l'antiguitat tardana a l'edat mitjana: conceptes i etapes. Aproximació a les eines de la història medieval.
2. La fi de l'Imperi d'Occident i les grans migracions de pobles (ss. IV-VII)
3. De l'Imperi d'Orient a l'Imperi Bizantí: entre Justinia i les croades (ss. VI-XIII).
4. L'Islam i els estats islàmics: de la Meca a Bagdad (ss. VI-XIII).
5. L'Imperi Carolingi: l'expansió territorial i l'ordenament institucional (ss. VIII-IX).
6. En torn de l'any 1000: La fi de l'Imperi Carolingi i la presència dels normands (ss. IX-XI).
7. La societat feudal i la Reforma de l'Església (ss. X-XIII)
8. Les Croades: Terra Santa, al-Andalus i el Drang nach Osten alemany (ss. XI-XIII).
9. L'estat dinàstic: Capets, Plantegenets i Staufen (ss. X-XIII).
10. Comerç, finances, gremis i universitats: les ciutats medievals (ss. XII-XV).
11. Fam, pesta i guerra. L'època del gòtic (ss. XIV-XV).

12. L'Imperi Bizantí, els estats del Magreb i el "regne" de Granada (XIII-XV).

Metodologia

- Classes teòriques dirigides pel professor /a.
- Sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor/a.
- Pràctiques vinculades a sortides organitzades.
- Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics.
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.
- Estudi individual

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques dirigides pel professor /a	35	1,4	1, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17
Sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor/a.	15	0,6	3, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 16, 17
Tipus: Supervisades			
Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics	20	0,8	5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 16
Tipus: Autònomes			
Estudi individual	25	1	2, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 16
Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics	30	1,2	3, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 16

Avaluació

30% treballs escrits

Per aprovar l'assignatura cal aprovar els dos exàmens necessàriament.

Es reavaluaran les activitats d'avaluació lliurades en els terminis establerts pel professor/a de l'assignatura; en cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació.

Es considerarà un alumne "no avaluable" si no ha lliurat cap de les evidències avaluables de l'assignatura.

La còpia de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) suposa un 0 en la qualificació de l'exercici i que l'alumne perdi la convocatòria del total de l'assignatura.

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens	70%	5	0,2	3, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15
treballs escrits	30%	20	0,8	3, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 15, 16

Bibliografia

Manuais de consulta

García de Cortázar, J. A.; Sesma, J. A.: *Historia de la Edad Media, una síntesis interpretativa*. Alianza Universidad, 1997

Salrach, J.M., *Entre Roma i el Renaixement. Història i textos de l'Occident Medieval*, Eumo, Vic, 2002.

Contamine, Bompaire i altres. *La economía medieval*. Akal. Madrid, 2000.

Baschet, J. *La civilisation féodale. De l'an mil à la colonisation de l'Amérique*. Aubier, Ed. Flammarion, París 2004. Traducció: *La civilización feudal: Europa del año mil a la colonización de América*. Fondo de Cultura Económica, USA 2010.

Traducció a: Baschet, J. *La civilización feudal. Europa del año mil a la colonización de América*. Fondo de Cultura Económica. USA 2010.

Obres generals (per períodes i temes)

Devroey, J-P. *Économie rurale et société dans l'Europe franque (VIe-IXe siècles)*. Ed. Belin, Paris, 2003

Faci, J. *Introducción al mundo Bizantino*. Ed. Síntesis, 1996.

Bresh, H.; Guichard, P.; Mantran R.: *Europa y el Islam en la Edad Media*. Ed. Crítica, Barcelona, 2001

Wickham, C: *Una historia nueva de la alta Edad Media*. Crítica, Barcelona, 2009

Toubert; P: *Europa en su primer crecimiento. De Carlomagano al año mil*. Publicacions de la Universitat de València, 2006

Bartlett, R.: *La formación de Europa. Conquista, civilización y cambio cultural, 950-1350*. Publicacions Universitat de València, 2003.

T. Bisson: *La crisis del siglo XII*. Ed. Crítica, 2010

G. Bois: *La gran depresión medieval: siglos XIV-XV: el precedente de una crisis sistémica*. Publicacions de la Universitat de València, 2001

Revista *Debats* 5 (1985): El debate Brenner, AAVV.

Romano, R. - Tenenti, A., *Los fundamentos del mundo moderno*, Siglo XXI, Madrid, 1989 (1ª ed. 1971)

P. Contamine: *La guerra en la Edad Media*. Ed. Labor, 1984

Bibliografia instrumental

Kinder-Hilgemann. *Atlas Histórico Mundial*, ed. Istmo, 2 vols.

Bonnassie, P. *Vocabulario básico de la historia medieval*, ed. Crítica

Loyn, H. R. *Diccionario Akal de Historia Medieval*. Akal, Madrid, 1998

MacKay-Ditchburn (eds). *Atlas de Europa Medieval*, ed. Càtedra.

Salrach, J.M., *Entre Roma i el Renaixement. Història i textos de l'Occident Medieval*, Eumo, Vic, 2002.

F. Maíllo: *Vocabulario básico de la historia del Islam*. Ed. Akal, 1987